

Vestland fylkeskommune

Regional transportplan for Vestland 2022-2033 - fråsegn til investeringsprogrammet

Sogn regionråd er samarbeidsorgan for kommunane Aurland, Høyanger, Luster, Lærdal, Sogndal, Vik og Årdal, og har i møtet 25. mars 2022 vedteke følgjande kommuneoverskridande innspel til investeringsprogrammet i Regional transportplan for Vestland 2022 – 33.

I tillegg kjem kommunane med sine innspel direkte.

Overordna

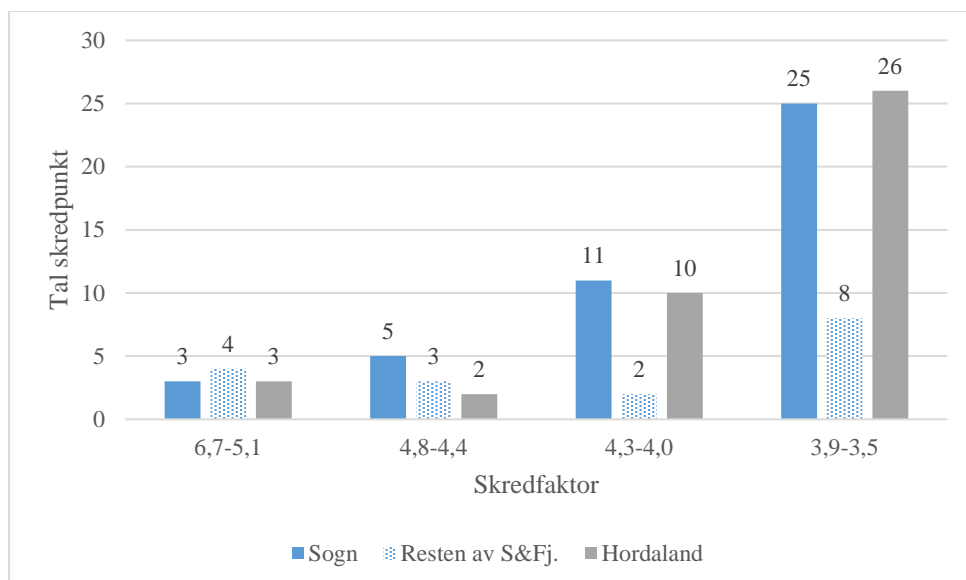
Sogn har store utfordringar innan samferdsle. Vi har mange og lange tunnelar. Vegane er av dei mest rasutsette i landet. Dei mange fjellovergangane ut og inn av regionen er krevjande, særleg på vinterstid. I tillegg gjer Sognefjorden oss ofte avhengig av båt og ferje.

Kva føremål er viktigast å prioritere?

Tryggleik og regularitet er difor heilt avgjerande for vår busetnad, vår trivsel, og vårt næringsliv. Sogn regionråd vil difor prioritere at fylkeskommunen hentar inn etterslepet i vegvedlikehaldet, oppgraderar tunnelar, sikrar mot skred/ras, og betrar regularitet/tidleg opning av fjellovergangar framfor t.d. nye vegar.

Folkeseetnaden i regionen utgjør berre 5 % av folketalet i heile Vestland, men vi har likevel klårt flest tunnelar som treng oppgradering.

Og bilete er enno meir tydeleg når det gjeld trong for skredsikring:

Figur 1 Skredfaktor. Dei 102 med høg eller middels skredfaktor. Kjelde: SVV 2019.

Figuren syner skredpunkt etter SVV sin skredfaktorkartlegging frå 2019 for høg og middels skredfaktor i Vestland, fordelt på Sogn, resten av gamle Sogn og Fjordane, og Hordaland. Ikkje berre har Sogn klårt flest skredpunkt, men òg dei fleste punkta med høgast skredfaktor.

I mange høve er ÅTD på dei aktuelle strekningane lågt og nokre av tunnelane er kortare enn der tunnelføresegna gjeld. Rådet har difor i heile denne planprosessen gått imot å etablere eit alternativt kunnskapsgrunnlag med større vekt på ÅTD, folkesetnad, og mjuke trafikantar, men i stedet halde fast på SVV sin skredsikringsmodell.

Vi ser no at vårt syn har fått støtte gjennom dei politiske vedtak i planen:

«Den nasjonale skredfaktormodellen, kombinert med ÅDT, lokale og regionale verknader av stengt veg, geologiske vurderingar og frekvens på skred, vert lagt til grunn for vidare arbeid og prioritering. Det faglege grunnlaget blir ikkje å sjå på som ei prioriteringsliste i det vidare arbeidet.»

Fv 613 Gaularfjellet vart tidleg i prosessen teke ut av kunnskapsgrunnlaget. Vi ber om at det no kjem inn att i tabellane.

I Sogn kan «meir veg for pengane» dessutan vere å velje litt enklare løysingar som ikkje alltid stettar alle krava i vegnormalen. Eit døme er dei oppgraderingane som SVV no gjennomfører på rv. 13 mellom Hella og Leikanger.

Konkrete samarbeidsprosjekt

Ras/skred

Arbeidet både i Nasjonal rassikringsgruppe og med den nasjonale gjennomføringsplanen for skredsikring av alle riksvegar og fylkesvegar med høg og middels skredfaktor vil kunne gje auka løyving til sikring av fylkesvegar i åra som kjem. Det vil heile samferdslesektoren i fylke nyte godt av. Vi ynskjer at Vestland fylkeskommune involverar rådet og kommunane i Sogn meir i dette arbeidet.

Rutekjøp

Rådet har dessutan i den årlege ruteendringsprosessen spelt inn ei rad tema der det er naturleg å etablere samarbeidsprosjekt. Vi viser til den uttalen og vil her trekke fram hovudpunkta:

- *«Byggje opp under den lokale knutepunkt-strukturen, slik at det vert enklare å skipe lokale løysingar*
- *Ha fleksibilitet til å gjennomføre pilotprosjekt saman med ein eller fleire av kommunane for å teste nye former for kollektiv mobilitet*
- *Bygge opp under senter-delsenter-strukturen med tettare avgangar mellom delsenterna og soleis stimulere til mindre bilbruk*
- *Krevjar nullutsleppsløysingar der det er teknisk mogeleg*
- *Syte for at den digitale plattformen har opne grensesnitt som kan kommunisere med og integrerast i tredjeparts mobilitetsløysingar».*

Porteføljestyling

Rådet har merka seg at systemet med marginallister no er erstatta av ei porteføljestyling med årleg rullering. Vi har forståing for at nye Vestland må ha eitt felles system og er samd i at slik overordna styring vil kunne gje tryggleik for kva prosjekt og tiltak som skal prioriterast, kva type tiltak som skal realiserast og når dette vil kunne skje. Vidare vil det gje tydelegare signal om vegar og prosjekt som må vente til det er tilstrekkeleg med økonomiske midlar.

Føresetnaden må vere at marginallistene frå Sogn og Fjordane kjem inn i det nye systemet og at dei prioriteringane som ligg der ikkje vert endra.

Er det rette tiltak og prosjekt?

Fylkesveg

Strekningvisse utbetringar

Fv. 55 frå Vadheim til Dragsvik og frå Sogndal til grense Innlandet er den regionale hovudvegen som bitt saman Sogn aust-vest. Rådet seier seg tilfreds med at denne no ligg blant dei som får strekningsvis utgreiing. Det er samstundes viktig at planarbeidet og utbetringa skjer i god dialog med Nye Veier AS, som no har ansvaret for rv. 13 på strekninga Hella – Sogndal midt i traseen.

Samstundes vil rådet peike på at fleire aktuelle prosjekt i investeringsprogrammet er del av denne regionale hovudvegen. Det gjeld m.a.:

Fv. 55 - Brua over Esefjorden i Sogndal

Fv. 55 - Tronvik – Ulvåna i Høyanger

Fv. 55 - Høyheim – Nes i Luster

Rådet føreset at den strekningsvise utgreiinga på fv. 55 tek omsyn til desse delprosjekta og at tiltaka vert sett i samanheng.

Fv. 55 stoggar ikkje på Turtagrø, men går heilt til grense Innlandet, midt på Sognefjellet. Rådet ynskjer difor at fylkeskommunen går i dialog med Innlandet for å få fram ei KVU for Sognefjellstunnelane.

Andre regionale hovudveggar

Men vi har to andre viktige regionale hovudveggar; fv. 53 frå Fodnes til Tyin og fv. 50 Aurland – Hol. Dei syter for samkvem inn til og ut av ulike delar av Sogn.

Fv. 53 har delar som er sær s rasutsett¹, delar med dårleg vinterregularitet² og delar med høg ÅTD³. Fv. 50 har låg veg- og tunnelstandard og problem med vinterregulariteten. Også her er ÅTD no slik at dei kjem inn under tunnelføresegna. Vi føreset at kunnskapsgrunnlaget vert retta opp her.

Skred og ras

I samband med handsaminga av budsjett- og økonomiplan for 2022 hadde rådet eit samrøystes innspel om bru over Esefjorden og skredsikring av Arnafjorden. Der uttalte vi at:

«Prioriteringa til Sogn regionråd (sidan 2014) har vore tydeleg på at fv. 55 Esefjorden kjem fyrst, og deretter fv. 5600 Arnafjorden, og denne prioriteringa står fast frå Sogn regionråd si side.

Me føreset at fylkestinget går attende til opprinneleg plan og løyver midlar til gjennomføring av prosjektet på fv. 55 med bru over Esefjorden i 2022-24 i sak om budsjett og økonomiplan, sekundert at det vert lagt til grunn at slik løyving kjem på plass med ein gong reguleringsplanen vert godkjent.

Når det gjeld ny RTP ber me og om at Fylkestinget vidare prioriterer fv.5600 Arnafjorden, og løyver planleggingsmidlar for raskast mogleg realisering av prosjektet. Sogn Regionråd vil no, saman med Vik kommune, sende søknad om planleggingsmidlar til prosjektet.»

Desse prioriteringane ligg fast.

¹ Fodnes – Øvre Årdal

² Holsbru -Tyin

³ Årdalstangen – Øvre Årdal

Vi viser dessutan til søknaden frå Vik kommune om planleggingsmidlar og vedtaket i SAMO 12. januar 2022 om ev. tildeling frå restpotten i samband med handsaming av programmet i fylkestinget i juni.

Tunneloppgradering

Sogn regionråd har tidlegare i prosessen støtta at tunneloppgraderingane ikkje berre skal gjelde det som er naudsynt etter føresegnene, men òg det som i tillegg er rasjonelt og økonomisk forsvarleg å gjennomføre⁴.

Hurtigbåt

Rådet har merka seg at Sognebåten no vert heilelektrisk. I tillegg til dette miljøløftet er det viktig å få til utvida sommarruter og koplinga til Avinor/Haukåsen. I ein slik prosess må Skyss involverer alle dei relevante aktørane i Sogn.

Anna

Sogn regionråd vil peike på at mange av utfordringane innanfor samferdsle er kommune-overskridande. Det er difor ynskjeleg at ikkje berre kommunane, men òg dei interkommunale politiske råda kjem på høyringslista ved framtidige rulleringar.

Med helsing

Hilmar Høl
leiar i Sogn regionråd

Brevet er elektronisk og er utan handskriven underskrift

⁴ A + B i sjølve planen